

Regulamin musztry i umundurowania

Hufiec ZHP Golub – Dobrzyń

Wstęp

Zakładając mundur harcerz staje się dobrowolnie członkiem organizacji, w której obowiązują konkretne zasady i wzorce oparte na regulaminach służb zmilitaryzowanych. Na swojej bluzie harcerze noszą nie tylko logo ZHP, ale i flagę państwową, dlatego ich zachowanie powinno być godne i nienaruszające regulaminu. Niesubordynacja wobec poleceń przełożonego jest niedopuszczalna, a łamanie prawa harcerskiego winno kończyć się naganą, a w przypadku braku poprawy – usunięciem z szeregów ZHP.

Musztra harcerska oparta jest na wojskowej, regulamin mundurowy zbliżony do obowiązującego w armii, ale w obu przypadkach występują specyficzne procedury charakterystyczne dla ZHP. Należy wspomnieć, że dopuszczalne są odstępstwa od regulaminów – uzasadnione obrzędowością poszczególnych drużyn i zaakceptowane przez komendanta hufca. Niniejszy regulamin został opracowany na podstawie oficjalnych dokumentów ZHP: Uchwały nr 209/2005 Głównej Kwatery Związku Harcerstwa Polskiego w sprawie Regulaminu mundurowego ZHP z dnia 15 listopada 2005 r. oraz Zasad Musztry i Ceremoniału Harcerskiego wprowadzonych Rozkazem Naczelnika ZHP L. 5/97 z dnia 20 maja 1997 r. Zmiany i odstępstwa od ustalonych przez te dokumenty zasad wynikają z obrzędowości obowiązującej w Hufcu Golub – Dobrzyń.

1. Regulamin mundurowy

- 1.1. Obowiązującym wzorcem mundurowym są zasady ustalone przez Komendę Główną ZHP, czyli oficjalnie zaakceptowane bluzy (zielone dla chłopców, szare dla dziewcząt) z logo ZHP i flagą państwową.
- 1.2. Do munduru należy stosować paski parciane (zielony dla chłopców i czarny dla dziewcząt) i skórzane z klamrą wg. wzorów ZHP.

- 1.3. Nakrycie głowy jest dobierane indywidualnie przez samą drużynę w porozumieniu z drużynowym. Do wyboru są: rogatywki, berety, furazerki, kapelusze skautowskie i kapelusze miękkie.
- 1.4. Na nakryciu głowy należy umieścić srebrną lilijkę (instruktorzy – złotą).
- 1.5. Cała drużyna musi konsekwentnie nosić nakrycia głowy tego samego rodzaju i koloru.
- 1.6. Nakrycie głowy nie obowiązuje w pomieszczeniach zamkniętych z wyłączeniem uroczystych apeli, lub sytuacji, kiedy jest to nakazane przez przełożonego.
- 1.7. Podczas uczestnictwa w nabożeństwach harcerze zdejmują nakrycie głowy, harcerki pozostają w nim.
- 1.8. W warunkach zimowych można do munduru nosić nieregulaminowe czapki.
- 1.9. Kiedy harcerz nie ma założonego nakrycia głowy, trzyma je zrolowane pod prawym pagonem (beret, furazerka), za paskiem lub w kieszeni (furazerka), na plecach (kapelusz).
- 1.10. Oprócz bluzy harcerz winien nosić spodnie wojskowego kroju w kolorze czarnym lub oliwkowym (chłopcy, ewentualnie dziewczęta), albo regulaminowe spódnice w kolorze szarym (dziewczęta). Dozwolone też są krótkie spodenki oliwkowe dla chłopców i czarne dla dziewcząt.
- 1.11. Buty zakładane do munduru powinny być czarne i w stylu wojskowym. Niedopuszczalne są sandały, adidas, klapki i trampki.
- 1.12. Regulamin dopuszcza noszenie do munduru noża (przy prawym boku), dowolnego kształtu i długości ostrza z wyłączeniem noży sprężynowych lub ukrytych.
- 1.13. Drużyna wybiera sobie swoją barwę, którą konsekwentnie stosuje w przypadku chust, pagonów, beretów, getrów i wywijek.
- 1.14. Na bluzie harcerskiej muszą znajdować się emblematy: krzyż lub lilijka nad lewą kieszenią, w miejscu do tego przeznaczonym, plakietka WOSM albo WAGGGS na lewej kieszeni, sznur funkcyjny z węzłem lub beczką, patki na pagonach w barwach drużyny z oznaczeniem numeru drużyny i stopnia harcerza, chusta ściągnięta pierścieniem.
- 1.15. Harcerz może na swojej bluzie nosić plakietki, butony, naszywki pamiątkowe. Miejscem do tego przeznaczonym jest prawa kieszeń i patka prawej kieszeni. Nie powinno się umieszczać tam więcej, niż trzy odznaki, które po upływie roku należy zdjąć lub wymienić na nowe. Dodatkowo na guziku prawej kieszeni można zawiesić odznakę pamiątkową na pasku.

- 1.16. Odznaki honorowe umieszcza się nad patką prawej kieszeni.
- 1.17. Jeżeli obrzędowość drużyny tego wymaga – usunięte z prawej kieszeni odznaki można przesyć na prawy rękaw bluzy mundurowej.
- 1.18. Na prawym rękawie bluzy umieszcza się plakietkę przynależności do drużyny specjalnościowej, ewentualne oznaczenie projektu starszoharcerskiego, w przypadkach specjalnych oznaki pamiątkowe i sprawności harcerskie.
- 1.19. Na lewym rękawie, 2 cm poniżej szwu, powinna się znajdować plakietka przynależności do hufca, a poniżej plakietka drużyny lub środowiska.
- 1.20. Harcerze przed złożeniem przyrzeczenia noszą lilijki zamiast krzyży, a chusty otrzymują dopiero po przyrzeczeniu.
- 1.21. W warunkach polowych nie trzeba zakładać bluzy mundurowej, ale należy zapewnić drużynie lub patrolowi jednolity wygląd korespondujący z wojskowym stylem, bądź nosić koszulki z logo drużyny.
- 1.22. Podwinięte rękawy bluzy mundurowej symbolizują gotowość harcerza do wykonania zadania.

2. Regulamin musztry

- 2.1. Podczas wystąpień nieoficjalnych i oficjalnych, harcerze pozdrawiają się wyrażeniem „Czuwaj”.
- 2.2. Zwracając się do przełożonego, podwładnego lub równego stopniem należy posługiwać się słowem „*druhu*”, „*druhno*” z ewentualnym dodaniem funkcji, imienia względnie stopnia.
- 2.3. Oddawanie honorów jest wymagane w obecności Prezydenta RP, Prezesa Rady Ministrów, flagi państwowej, przed miejscami pamięci narodowej, oraz w kontaktach z innymi harcerzami.
- 2.4. Harcerz młodszy stopniem oddaje honory pierwszy.
- 2.5. Honory oddaje się poprzez wykonanie salutu w postawie zasadniczej, jego sposób jest uzależniony od nakrycia głowy, bądź jego braku:

- salut wojskowy do daszka rogatywki, brzegu beretu, furażerki, ronda kapelusza,

- salut harcerski (trzy palce) do wysokości barku,
- skłon głowy w przypadku kontuzji ręki.

2.6. Postawa zasadnicza jest przyjmowana w przypadkach:

- zapowiedzi każdej komendy,
- na komendę „*baczność*”,
- w szyku, po wykonaniu komendy „*zbiórka*”,
- podczas oddawania honorów,
- w czasie składania meldunku,
- podczas podawania komendy.

2.7. Podający komendę stoi przed frontem lub na prawym skrzydle.

2.8. Wykluczona jest sytuacja, kiedy prowadzący musztrę wydaje od razu rozkaz „*baczność*” w przypadku, kiedy drużyna siedzi.

2.9. Postawa swobodna występuje po wydaniu komendy „*spocznij*” oraz po wykonaniu określonych poleceń, np. „*kolejno odlicz*” lub „*w prawo zwrot*”. Po jej usłyszeniu harcerz ustawia się w lekkim rozkroku z rękami splecionymi za plecami.

2.10. W przypadku podania błędnego rozkazu można go unieważnić komendą „*wrót*”.

2.11. Zwroty w miejscu wykonuje się na dwie komendy:

- „*w prawo...*” postawa zasadnicza,
- „*zwrot!*” ruch na dwa tempa, obrót na obcasie prawego buta i na czubku lewego/dostawienie pozostawionej w tyle nogi.

2.12. Zwroty w tył wykonuje się przez lewe ramię.

2.13. Ustawiając harcerzy w szyku używa się komend:

- „*drużyna – baczność*”,
- „*drużyna – w dwus szeregu/szeregu – frontem do mnie - zbiórka*”,

- „*spocznij*” (harcerze powinni wtedy samorzutnie pokryć i wyrównać szyk, co polega na ustawieniu szeregu w jednej linii do prawoskrzydłowego oraz ustawieniu rzędu w jednej linii).

- alternatywną komendą może być rozkaz „*w szeregu – zbiórka*”.

- 2.14. Sprawdzanie stanu osobowego drużyny/patrolu wykonuje się poprzez podanie komendy „*kolejno – odlicz*”, liczenie odbywa się od prawego skrzydła do lewego, jeżeli ostatnia para jest niepełna, harcerz stojący sam w pierwszym szeregu nie odlicza kolejnego numeru, tylko mówi „*niepełny*”.
- 2.15. Po usłyszeniu komendy „*kolejno...*” harcerze przyjmują postawę zasadniczą, przy komendzie „*... odlicz*” pierwszy szereg odwraca głowy w prawo z wyjątkiem prawoskrzydłowego, który zwraca głowę w lewo i odlicza „*raz*”. Pozostali podają kolejne numery odwracając głowy w lewo i przyjmując postawę swobodną.
- 2.16. W celu przesunięcia szyku podajemy komendę: „*drużyna, krok (liczba), na wprost/w tył – marsz*”.
- 2.17. Harcerz wywołany z szyku komendą „*... wystąp*” podąża trzy kroki przed szyk lub wywołany do konkretnej osoby zatrzymuje się w odległości dwóch, trzech kroków przed prowadzącym.
- 2.18. Jeżeli wywoływana osoba stoi w pierwszym szeregu, występuje na wprost rozpoczynając krok od lewej nogi.
- 2.19. W przypadku, jeśli harcerz stoi w drugim szeregu, kładzie rękę na lewym ramieniu osoby stojącej w pierwszym szeregu, która robi krok na skos w prawo, a po wyjściu wywoływanego harcerza wraca krokiem na skos w lewo do szyku.
- 2.20. Marsz formacji lub pojedynczego harcerza zaczyna się zawsze od lewej nogi na komendę „*drużyna/patrol/druh ... marsz*”. Kierunki marszu to: „*na wprost*”, „*w prawo/lewo*”, „*za mną*”.
- 2.21. Zatrzymanie formacji lub pojedynczego harcerza następuje po komendzie „*drużyna/druh – stój*”. Po tym hasle należy wykonać jeszcze jeden krok, a następnie przystawić energicznie drugą nogę i zatrzymać się.
- 2.22. Organizując apel komendant wyznacza osobę prowadzącą (zastępca, oboźny), która ustawia zebranych w szyku i wydaje komendę: „*drużynowi/zastępowi/patrołowi przygotować raport w drużynach/zastępach/patrołach*”. Drużynowi stojąc przed frontem swojej drużyny wydają rozkaz: „*drużyna – baczność – spocznij – kolejno – odlicz!*”. Po odliczeniu drużynowy wydaje komendę: „*baczność!*”, wykonuje zwrot w

stronę prowadzącego apel i czeka w postawie zasadniczej na komendę: „*drużynowi/patrołowi/zastępowi – do raportu wystąp!*”. Po jej usłyszeniu należy udać się najkrótszą drogą do prowadzącego i ustawić się razem z innymi w szeregu w postawie zasadniczej. Zdając raport drużynowy salutuje i mówi: „*Czuwaj! Stopień/funkcja imię i nazwisko numer i nazwa drużyny melduje drużynę na apelu/zlocie. Stan..., obecnych ...*”. Następuje oddanie honorów w taki sposób, aby salut kończący dla pierwszego drużynowego był jednocześnie salutem powitalnym dla następnego. Prowadzący przesuwa się bokiem przed szeregiem, po wysłuchaniu wszystkich raportów ustawia się w środku przed frontem i podaje komendę „*wstąp*”, a następnie „*baczność*”. Wykonuje zwrot w stronę komendanta i składa meldunek, komendant może na zakończenie zainicjować okrzyk zwyczajowy np. „*druhny i druhowie, czuwaj*”.

2.23. Czytanie rozkazu następuje z komendami: „*baczność*”, odczytanie nagłówka, daty, numeru rozkazu, „*spocznij*”, odczytanie treści, „*baczność*”, „*czuwaj*”, podpisal ..., „*spocznij*”.

2.24. Jeżeli z treści rozkazu wynika powierzenie funkcji konkretnej osobie, która znajduje się na apelu, jest ona zobowiązana do podania odzewu „*rozkaz*”. Jeśli osoba ta jest nieobecna, członek komendy danej imprezy wypowiada słowa „*powiadomi się*”. W przypadku powierzenia harcerzowi obowiązków typu służba w kuchni, sprzątanie, potwierdza on polecenie mówiąc „*służba*”.

2.25. Apel kończy się komendą: „*baczność – rozejść się*”.